

Агуулга

Аймгийн эдийн засаг нийгмийн байдал

Төсөв	2
Банк мөнгө зээл	6
Эрүүл мэнд	7
Хөдөлмөр	11
Нийгмийн даатгал	12
Гэмт хэрэг	14
Үнэ	16
Хөдөө аж ахуй	23
Аж үйлдвэр	28
Барилга	30
Тээвэр, холбоо	31
Амьдарч буй орчин	32

...албан ёсны статистикийн мэдээллийг ашиглах, хэвлэн нийтлэхдээ уг мэдээллийг гаргасан байгууллагын нэрийг заавал заах...

/Монгол Улсын Статистикийн тухай хуулиас.../

Аймгийн эдийн засаг нийгмийн байдал
Economic and social situation

Төсөв-Budget

2016 оны 3 сарын байдлаар орон нутгийн төсвийн орлого 15212.0 сая төгрөг болж, орлогын төлөвлөгөө 97.1 хувьтай биелсэн байна. Нийт орлогын 99.8 хувийг урсгал орлого, 0.2 хувийг хөрөнгө худалдсаны орлого тус тус эзэлж байна. Урсгал орлогын 98.7 хувь нь татварын орлого, 1.3 хувь нь татварын бус орлого байна. Орон нутгийн төсвийн орлогын төлөвлөгөөг Ноён 97.1 хувь, Баян-Овоо 30 хувь, Мандал-Овоо 25.1 хувь давуулан биелүүлж, бусад сумд орлогын төлөвлөгөөг 62-13 хувиар тасалдуулсан байна. Аймгийн Засаг даргын нөөц хөрөнгө 241,5 сая төгрөгийн гүйцэтгэлтэй буюу 99.9 хувийн гүйцэтгэлтэй гарсан байна. 2016 оны 3 сарын орон нутгийн төсвийн зарлага санхүүжилт 18301.9 сая төгрөгийн төлөвлөгөөтэйгөөс 13780.5 сая төгрөг буюу 75.3 хувийн гүйцэтгэлтэй гарч 201.2 сая төгрөгийн өртэй гарсан байна.

Орон нутгийн 2016.3-р сарын төсвийн орлогын мэдээ
/ өссөндүнгээр, мян/төг /

НИЙТ ОРЛОГО	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Төлөвлөгөөний биелэлт
	15 673 297.4	15 211 992.1	97.1
А. Урсгал орлого	15 632 553.1	15 193 400.7	97.2
I.Татварын орлого	15 336 089.6	15 000 577.7	97.8
1. Хүн амын орлогын албан татвар	5 807 789.9	4 008 554.2	69.0
1.1 Цалин хөлс түүнтэй адилтгах орлого	6 226 670.7	3 822 905.4	61.4
1.2 Хувь хүний орлогын татварын буцаан олголт	- 665 000.0	0.0	
1.3 Үйл ажиллагааны орлого	206 765.5	164 479.6	79.5
1.3 Мал бүхий иргэний орлогын татвар	0.0	0.0	
1.5 Орлогыг нь тойдорхойлох боломжгүй иргэний	18 353.7	5 139.2	28.0
1.6 Хөрөнгийн орлого	21 000.0	16 030.0	76.3
1.7 Бусад	0.0	0.0	
2. Өмчийн татвар	3 217 345.6	5 113 838.6	158.9
2.1 Үл хөдлөх хөрөнгийн татвар	3 212 450.0	5 113 010.6	159.2
2.2 Бууны албан татвар	4 895.6	828.0	16.9
3. Дотоодын бараа үйлчилгээний татвар	387 650.0	883 022.5	227.8
3.1Авто тээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн татвар	387 650.0	883 022.5	227.8
4.Бусад татвар	5 923 304.1	4 995 162.4	84.3
4.1 Улсын тэмдэгтийн хураамж	122 211.5	41 619.6	34.1
4.2 Хог хаягдлын хураамж	83 586.0	34 020.7	40.7
4.3 Ашигт малмалын нөөц ашигласны төлбөрийн өсөн нэмэгдэх татвар	166 571.6	13 161.6	7.9
4.4Үйлдвэр үйлчилгээний усны төлбөр	4 500 011.9	3 465 986.3	77.0
4.5 Газрын төлбөр	883 925.0	1 435 678.5	162.4
4.6 Ойгоос хэрэглээний мод,түлээ ашигласны төлбөр	0.0	3.9	
4.7 Агнуурын нөөц ашигласны төлбөр	0.0	0.0	
4.8 Ус, рашаан ашигласны төлбөр	426.5	4 691.8	1100.1
4.9 Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	166 571.6	0.0	0.0
5.0 Бусад татвар,хураамж	0.0	0.0	
II.Татварын бус орлого	296 463.5	192 823.0	65.0
2.1 Хувьцааны ноогдол ашиг	0.0	0.0	
2.2 Хүү, торгуулийн орлого	149 053.8	62 377.8	41.8
2.3 Түрээсийн орлого	940.0	3 761.7	400.2
2.4 Төсөвт газрын өөрийн орлого	4 525.0	24 578.4	543.2
2.5 Бусад нэр заагдаагүй орлого	141 944.7	102 105.1	71.9
Б.Хөрөнгийн орлого	40 744.3	18 591.4	45.6
Хөрөнгө худалдсаны орлого	40 744.3	18 591.4	45.6

Эх сурвалж: СТСХ-ийн мэдээ

Орон нутгийн орлогын гүйцэтгэл
/мян.төг/

	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь
Баяндалай	21 047.9	16 656.9	79.1
Баяновоо	62 335.0	63 904.8	102.5
Булган	19 974.8	16 197.9	81.1
Гурвантэс	518 499.9	369 592.1	71.3
Мандаловоо	22 259.8	36 498.2	164.0
Манлай	22 273.8	27 977.4	125.6
Номгон	44 779.8	96 283.9	215.0
Ноён	31 273.8	24 565.4	78.5
Сэврэй	22 049.6	19 363.6	87.8
Ханбогд	10 555 889.8	8 367 216.0	79.3
Ханхонгор	70 289.8	52 043.4	74.0
Хүрмэн	49 674.8	45 307.8	91.2
Цогтовоо	20 094.8	14 982.1	74.6
Цогтцэций	2 402 489.9	866 279.6	36.1
Даланзадгад	108 249.8	30 584.0	28.3
Татварын хэлтэс	574 524.3	1 178 364.7	205.1
СТСХэлтэс	39 745.0	40 299.1	101.4
Дүн	14 585 452.6	11 266 116.9	77.2

Эх сурвалж: СТСХ-ийн мэдээ

Татварын орлогыг төрлөөр нь авч үзвэл

Орон нутгийн төсвийн зарлагын гүйцэтгэл
/зардлын зүйлээр өссөн дүнгээр мян.төг/

Нийт зардал	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Төлөвлөгөөний биелэлт
	9417092.8	8816382.729	93.6
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1268521.1	1203061.345	94.8
Үндсэн цалин	1014201.6	1014818.886	100.1
Нэмэгдэл	132913.5	90762.7341	68.3
Унаа хоолны хөнгөлөлт	39718.4	12848.063	32.3
Гэрээт ажлын хөлс	81687.6	84631.662	103.6
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтг	191000.5	182448.9985	95.5
Тэтгэврийн даатгал	124678.3	182448.9985	146.3
Тэтгэмжийн даатгал	10344	0	0.0
ҮОМШӨ-ний даатгал	23271.6	0	0.0
Ажилгүйдлийн даатгал	2581.3	0	0.0
Эрүүл мэндийн даатгал	30125.3	0	0.0
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	277741.4	212266.3282	76.4
Гэрэл, цахилгаан	76977.9	47693.6362	62.0
Тулш. халаалт	187160.7	155775.5685	83.2
Цэвэр, бохир ус	10452.8	7147.1235	68.4
Байрны түрээс	3150	1650	52.4
Хангамж, бараа материалын зардал	254995.2	231786.698	90.9
Бичиг хэрэг	24165.2	20541.632	85.0
Тээвэр, шатахуун	106574.7	103019.02	96.7
Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	37463.5	33239.35697	88.7
Ном, хэвлэл	1595	968.6	60.7
Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал.	77992.4	69424.099	89.0
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7204.4	4593.99	63.8
Нормативт зардал	11700	6641.608	56.8
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	11700	6641.608	56.8
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	69052.6	49107.325	71.1
Багаж, техник, хэрэгсэл	1426	1262.25	88.5
Тавилга	13900	3168.4	22.8
Урсгал засвар	53726.6	44676.675	83.2
Томилолт, зочны зардал	43831.9	30602.5	69.8
Гадаад албан томилолт	2500	0	
Дотоод албан томилолт	41331.9	30602.5	74.0
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр	617417.1	437730.05	70.9
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээ	617417.1	437730.05	70.9
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	61054.5	41148.245	67.4
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	49346.4	34436.8	69.8
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	11708.1	6711.445	57.3
ТАТААС	14422.5	8850	61.4
Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	14422.5	8850	61.4
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1291860.1	1133945.045	87.8
Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	16500	16500	100.0
Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	16500	16500	100.0
Бусад урсгал шилжүүлэг	1275360.1	1117445.035	87.6
Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	1229385.5	1102892.19	89.7
Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэ	23510.1	0	0.0
Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	22464.5	14552.845	64.8
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	5315495.9	5278794.586	99.3
Бусад хөрөнгө	5255495.9	5251210.1	99.9

Эх сурвалж: СТСХ-ийн мэдээ

Орон нутгийн төсвийн зарлагын гүйцэтгэл /сумд, салбараар/
/өссөн дүнгээр мян.төг/

Сум, ОНБайгууллага	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Төлөвлөгөөний биелэлт
Баяндалай	78671.1	72633.8	92.3
Баяновоо	75412.0	70027.9	92.9
Булган	77461.4	71367.1	92.1
Гурвантэс	104271.5	74503.3	71.5
Мандаловоо	73574.4	71062.8	96.6
Манлай	99577.7	93537.4	93.9
Ноён	67483.5	63445.1	94.0
Номгон	79888.9	77606.0	97.1
Сэврэй	74643.1	68093.4	91.2
Ханбогд	182799.7	143061.7	78.3
Ханхонгор	76644.0	69417.0	90.6
Хiрмэн	74963.0	70468.6	94.0
Цогтовоо	74534.8	70926.9	95.2
Цогтцэций	157060.1	143905.2	91.6
Даланзадгад	540144.2	433750.5	80.3
Сумдын дүн	1837129.4	1593806.6	86.8
АИТХурал	141978.0	102811.1	72.4
АЗДТГазар	783814.8	623484.6	79.5
Өмчийн алба	14025.0	12494.9	89.1
БОАлба	72185.7	68511.5	94.9
ХАААлба	23187.7	18761.1	80.9
Ойн анги	23446.3	22557.9	96.2
Санхүүгийн хяналт	30455.5	18949.9	62.2
Халамжийн сан	1235374.5	1103795.0	89.3
Засаг дарга	169316.1	169316.1	100.0
ОНХО	5255495.9	5251210.1	99.9
/ОНБ+ЗДН+ХО/	7749279.5	7391892.2	95.4
/Сум+ОНБ+ЗДН+ХО/	9586408.9	8985698.8	93.7
Улсын төсөвт төвлөрүүлэх	3716710.3	3716710.3	100.0
Äйн	13303119.2	12702409.1	95.5

Банк мөнгө зээл - Bank money loan

Аймгийн хэмжээнд үйл ажиллагаагаа явуулж буй нийт арилжааны банкуудад кассын орлого 107120.1 сая төгрөгт хүрч, зарлага 115444.4 сая төгрөг болсон байна. Зээлийн өрийн нийт үлдэгдэл 119671.2 сая төгрөг байгаагийн 7659.2 сая төгрөг нь чанаргүй зээл байна. Нийт хадгаламжийн үлдэгдэл 8051.7 сая төгрөг болсон байна.

Өмнөговь аймаг дахь банкуудын зээл, кассын орлого, зарлага, харилцах, хадгаламжийн 3 сарын мэдээ
2016.03.31-ны байдлаар /Мянган төгрөгөөр/

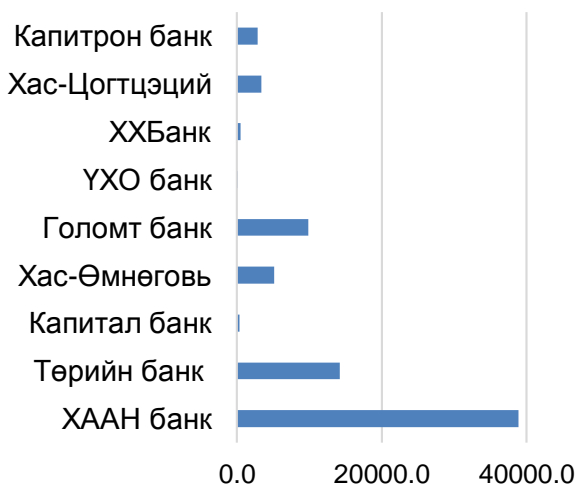
№	Банкууд	Цэвэр орлого	Цэвэр зарлага	ЗЭЭЛ		Нийт хадгаламжийн үлдэгдэл	Нийт харилцахын үлдэгдэл
				Нийт ЗӨҮ	Үүнээс: Чанаргүй зээл		
1	ХААН банк	37746675.8	36327898.3	60532675.8	1189374.7	38865795.5	6673437.7
2	Төрийн банк	26122470.4	35142272.3	23377783.9	834877.9	14204482.7	2530270.3
3	Капитал банк	199127.2	315223.2	1469834.4	386948.8	330893.3	45795.7
4	Хас-Өмнөговь	11718561.2	11796476.6	6905726.9	780706.5	5170374.0	293489.7
5	Голомт банк	20494941.6	20723156.2	13422711.1	1413214.0	9824688.0	1990990.1
6	ҮХО банк	600078.3	497779.4	501753.2	5696.9	140773.7	143092.9
7	ХХБанк	7838017.0	7749997.6	3361486.6	1439877.6	542626.1	882078.0
8	Хас-Цогтцэций	2342975.2	2315169.0	9674909.4	1849682.5	3379596.7	209788.9
9	Капитрон банк	57242.1	576451.7	424366.3	151358.9	2898834.0	378319.7
10	Монголбанк						
Нийт дүн		107120088.8	115444424.3	119671247.6	8051737.8	75358064.0	13147262.9

Эх сурвалж: Монгол банкны мэдээ

Нийт хадгаламжийн үлдэгдэл
сая.төг

Чанаргүй зээл сая.төг

Эрүүлмэнд

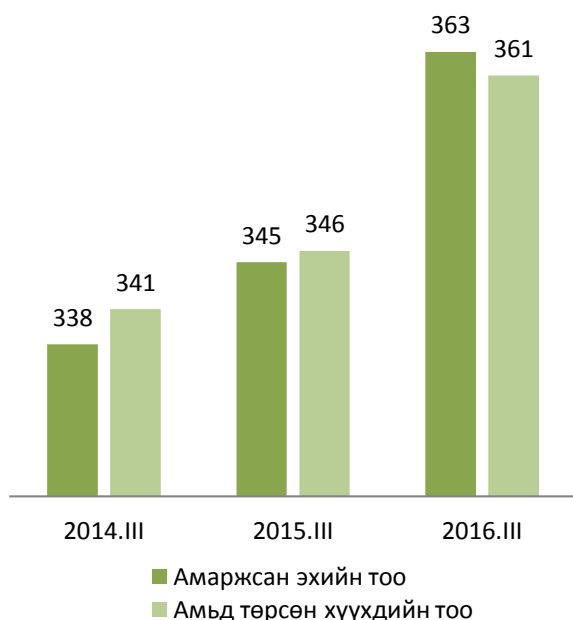
Эрүүл мэндийн байгууллагын зарим үзүүлэлт

Үзүүлэлт	2014.III	2015.III	2016.III	2016/2015 %
Амаржсан эхийн тоо	338	345	363	105.2
Амьд төрсөн хүүхдийн тоо	341	346	361	104.3
Төрөхийн улмаас эндсэн эхийн тоо	0	0	2	0.0
0-1 хүртэл насны хүүхдийн эндэгдэл	10	5	11	220.0
1-5 хүртэл насны хүүхдийн эндэгдэл	3	2	1	50.0

Эх сурвалж: Аймгийн ЭМГ-ын статистик мэдээ

Аймгийн хэмжээнд оны эхний 3 сарын байдлаар 0-1 насны хүүхдийн эндэгдэл 11 гарсан нь өмнөх мөн үеийнхтэй харьцуулахад 2.2 дахин өсч, харин 1-5 насны хүүхдийн эндэгдэл 1 гарсан нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 1-ээр буурчээ.

Амаржсан эх, хүүхдийн тоо, оноор

Хүүхдийн эндэгдэл, насны байдлаар

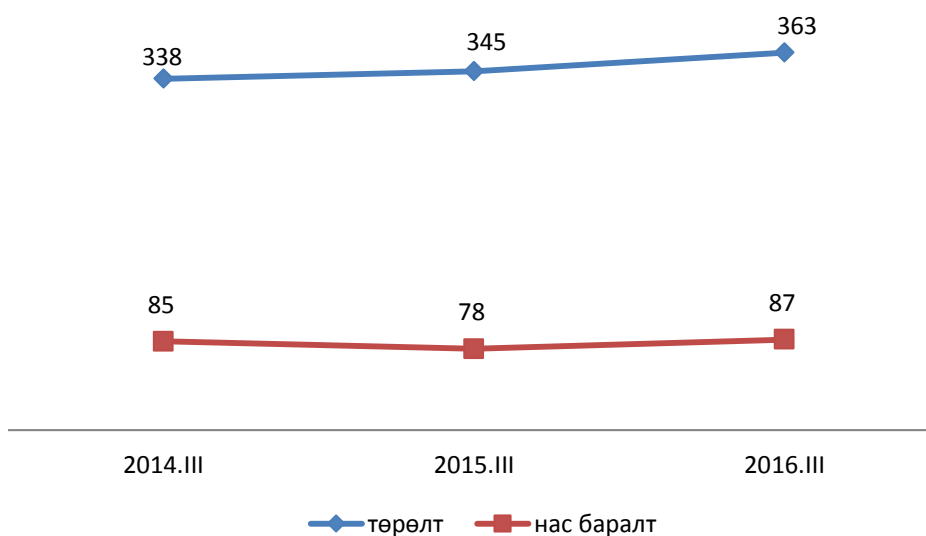

Хүн амын ердийн хөдөлгөөн, эхний 3 сарын байдлаар

Сумдын нэр	Төрөлт		2016/2015 %	Нас баралт		2016/2015 %
	2015.III	2016.III		2015.III	2016.III	
Баяндалай	13	15	115.4	5	3	60.0
Баян-Овоо	7	11	157.1	5		0.0
Булган	13	12	92.3	3	1	33.3
Гурвантэс	25	27	108.0	8	6	75.0
Мандал-Овоо	11	11	100.0	3	3	100.0
Манлай	14	7	50.0	2	3	150.0
Номгон	15	10	66.7	5	4	80.0
Ноён	11	10	90.9		2	
Сэврэй	10	9	90.0	5	2	40.0
Ханбогд	26	30	115.4	2	12	600.0
Ханхонгор	6	6	100.0	5	8	160.0
Хүрмэн	8	6	75.0	1	1	100.0
Цогт-Овоо	13	14	107.7	1	2	200.0
Цогтцэций	48	33	68.8	8	7	87.5
Даланзадгад	125	162	129.6	25	33	132.0
Дүн	345	363	105.2	78	87	111.5

2016 оны эхний 3 сарын байдлаар аймгийн хэмжээгээр 363 эх амаржиж, 87 хүн нас барсан нь урьд оны мөн үеэс төрөлт 5.2 хувиар, нас баралт 11.5 хувиар өссөн байна.

Аймгийн хэмжээний төрөлт, нас баралтын үзүүлэлтүүд, оноор

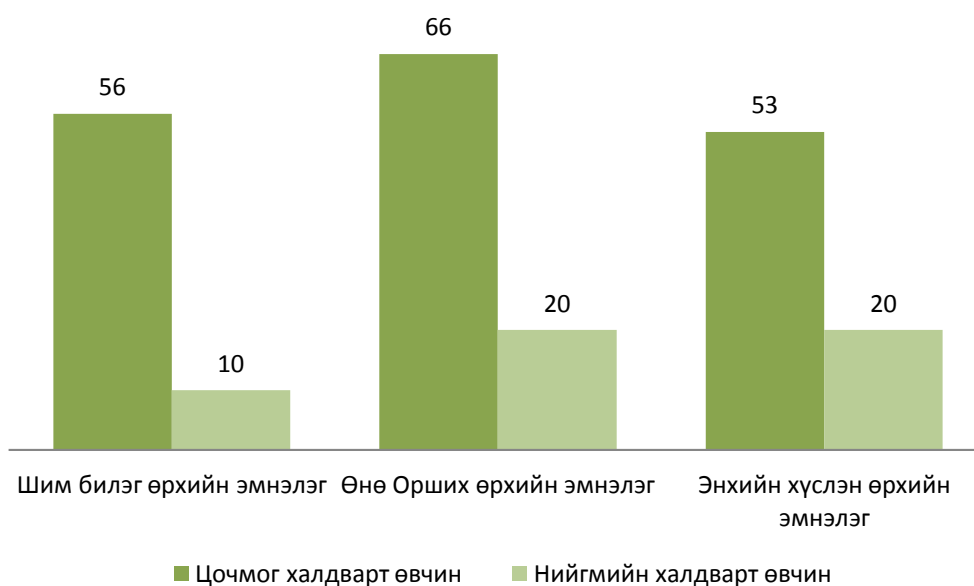

Даланзадгад сумын өрхийн эмнэлгүүдийн 2016 оны эхний 3 сарын мэдээлэл

Үзүүлэлт		Шим билэг	Энхийн хүслэн	Өнө Орших	
Бүгд үзлэгийн тоо		5154	4659	2641	
Цочмог халдварт өвчин	Бүгд	56	53	66	
	Үүнээс	Халдварт шар	1	1	
		Улаан бурхан	18	22	10
		Мэнин			
		Сепсис			
		Саа			
		Салхинцэцэг	20	22	48
		Гахай хавдар		1	
		Мөөгөнцөр			
		Гар, хөл.амны өвчин	10	3	2
Бусад	7	5	5		
Нийгмийн халдварт өвчин	Бүгд	10	20	20	
	Үүнээс	Сүрьеэ	4	2	2
		Бруцеллөз			
		тэмбүү	4	8	11
		Трихомониаз	1	6	3
		Заг хүйтэн	1	3	2
		Бусад		1	2

Эх сурвалж: ЭМГ-ын мэдээ

Даланзадгад суманд үйл ажиллагаа явуулж буй өрхийн эмнэлгүүдийн нийт үзлэгийн тооноос үзэхэд Өнө-Орших эмнэлэг 21.0 хувь, Шим билэг өрхийн эмнэлэг 41.0 хувь, Энхийн хүслэн өрхийн эмнэлэг 38.0 хувийг тус тус эзэлж байна.

Халдварт өвчний мэдээ, сумдаар

№	Сумын нэр	Урьд оны мөн үе	Бүгд	Халдварт өвчин				2016/2015
				Гепатит	Салхин цэцэг	гар хөл амны өвчин	Бусад	%
1	Баяндалай	2	4			3	1	200
2	Баян-Овоо	0	4	1		1	2	
3	Булган	2	2				2	100
4	Гурвантэс	41	8		3	3	2	19.5
5	Мандал-Овоо	1	1				1	100
6	Манлай	2	11		1	5	5	
7	Номгон	1	13		2	9	2	
8	Ноён	2	2				2	100
9	Сэврэй	2	2				2	100
10	Ханбогд	3	41		11	22	8	
11	Ханхонгор	4	13			10	3	325
12	Хүрмэн	1	14	1	1	9	3	
13	Цогт-Овоо	2	10		9		1	500
14	Цогтцэций	8	24	1		15	8	300
15	Даланзадгад	91	235	2	90	50	83	258.2
	Дүн	162	384	5	117	127	125	237.0

Эх сурвалж: ЭМГ-ын мэдээ

Аймгийн хэмжээнд нийт халдварт өвчин 384 гарсаны 80.5 хувийг хурц халдварт өвчин эзэлж байгаа бөгөөд сумдаар авч үзвэл Даланзадгад, Ханбогд сумдад өндөр үзүүлэлттэй байна.

Аймгийн хэмжээнд гарсан хурц халдварт өвчин 3 сарын байдлаар

Сумдын нэр	Хурц халдварт өвчин		2016/2015 %	Үүнээс: Гепатит А,В		2016/2015 %
	2015	2016		2015	2016	
	Баяндалай	0		4		
Баян-Овоо	0	4		0	1	
Булган	1	0		0	0	
Гурвантэс	40	6	15	1	0	
Мандал-Овоо	0	0		0	0	
Манлай	1	10		0	0	
Номгон	1	12		0	0	
Ноён	1	2	200	0	0	
Сэврэй	2	1	50	0	0	
Ханбогд	3	37		0	0	
Ханхонгор	2	11	550	0	0	
Хүрмэн	0	12		0	1	
Цогт-Овоо	0	9		0	0	
Цогтцэций	5	19	380	1	1	100
Даланзадгад	59	182	308.5	4	2	50
Дүн	115	309	268.7	6	5	83.3

Хөдөлмөр

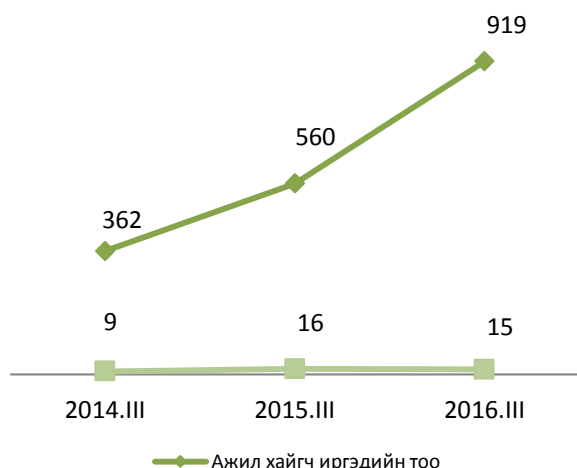
Аймгийн хөдөлмөрийн захад сарын эхэнд бүртгэлтэй ажил идэвхтэй эрж байгаа 786 хүн байгаагаас тайлант сард 296 хүн шинээр бүртгэгдэж, бүртгэлээс 163 хүн хасагдсан бөгөөд тайлант сарын эцэст 919 хүн бүртгэлтэй болсон байна. Энэ нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 359 хүнээр буюу 60.9 хувиар өсчээ.

Ажил хайгч иргэдийн мэдээ, 3 сарын байдлаар

№	Сумдын нэр	Бүртгэлтэй ажилгүйдчүүд 3 сар		Үүнээс Тайлант сар				Бүгдээс: Боловсролоор							
		Тайлант сарын эхэнд	Тайлант сарын эцэст	Эмэгтэй	Нэмэгдсэн	Тайлант сард бүртгэлээс хасагдсан	Ажилд орсон	магистр, доктор	дээд	Тусгай дунд	Мэргэжлийн анхан шатны	Бүрэн дунд	суурь	Бага	Боловсролгүй
1	Баяндалай	12	15	8	3	6	1	0	3	0	1	8	3	0	0
2	Баян-Овоо	10	12	6	1	4	0		4	1	0	5	2	0	
3	Булган	15	17	8	5	3	1	0	4	3	1	7	2	0	0
4	Гурвантэс	17	20	9	3	5	0	1	4	0	2	10	1	1	1
5	Мандал-Овоо	9	11	6	3	6	1		2	0	2	3	3	1	
6	Манлай	12	13	6	3	9	0	0	3	2	2	3	2	1	0
7	Номгон	18	18	10	4	5	1	0	4	1	2	10	1	0	0
8	Ноён	9	10	5	5	2	1	0	1	1	1	3	3	1	0
9	Сэврэй	15	15	7	14	6	2	0	2	0	0	11	1	1	0
10	Ханбогд	27	29	14	25	5	0	0	3	1	3	18	3	1	0
11	Ханхонгор	6	8	3	9	6	1	0	1	1	0	3	2	0	1
12	Хүрмэн	6	7	3	3	5	2	0	0	0	1	4	2	0	0
13	Цогт-Овоо	15	19	8	3	6	1	0	3	2	0	11	3	0	0
14	Цогтцэций	28	29	11	12	9	2	1	4	2	2	16	3	1	0
15	Даланзадгад	587	696	385	203	86	2	4	178	76	51	363	16	7	1
16	ДҮН	786	919	489	296	163	15	6	216	90	68	475	47	14	3

Эх сурвалж: Хөдөлмөрийн хэлтсийн мэдээ

Хөдөлмөрийн хэлтэст шинээр бүртгүүлсэн болон ажилд орсон иргэд, жил бүрийн 3 сарын эцсийн байдлаар

Ажил хайгч иргэд, боловсролын түвшингээр, 2016 оны 3 сар, хувиар

Нийгмийн даатгалын үйлчилгээ

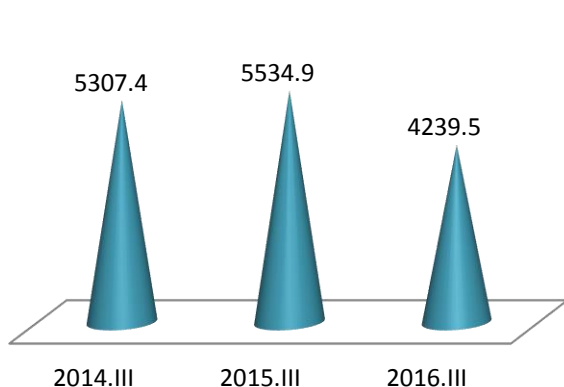
Нийгмийн даатгалын сангийн орлого 2016 оны эхний 3 сард 4239.5 сая төгрөг төвлөрч, төлөвлөгөөний биелэлт 72.8 хувьтай байна. Харин нийгмийн сайн дурын даатгуулагчийн тоо төлөвлөснөөсөө 2.2 дахин өсч 2314 байгаа нь өмнөх оны мөн үеийнхтэй харьцуулахад 9.8 хувиар буурсан байна.

Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого, сайн дураар даатгуулагчийн тоо, сумдаар

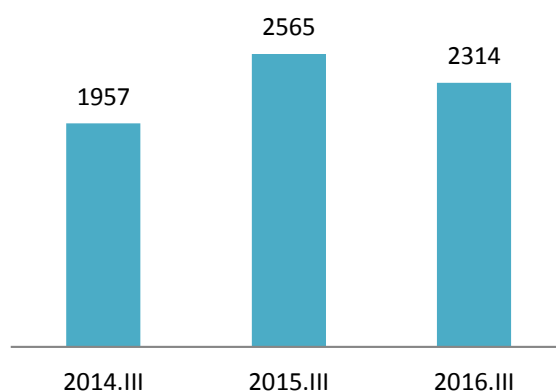
Сумын нэр	НДШ-ийн орлого			Нийгмийн сайн дураар даатгуулагчийн тоо		
	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь
Баяндалай	54808.5	55468.6	101.2	35	128	365.7
Баян-Овоо	51897.4	52598.6	101.4	38	69	181.6
Булган	49580.4	44678.3	90.1	26	50	192.3
Гурвантэс	254893.5	189792.9	74.5	75	216	288.0
Мандал-Овоо	44497.1	44265	99.5	21	42	200.0
Манлай	63693.9	62389	98.0	56	148	264.3
Номгон	65770.1	60667.8	92.2	52	93	178.8
Ноён	86721.2	98904.4	114.0	29	62	213.8
Сэврэй	53938.6	45411.2	84.2	48	77	160.4
Ханбогд	696884.4	649406.3	93.2	67	143	213.4
Ханхонгор	53842.8	53138.7	98.7	43	62	144.2
Хүрмэн	53859.5	51763.8	96.1	29	41	141.4
Цогт-Овоо	49791.5	45788.3	92.0	32	97	303.1
Цогтцэций	2020504.4	427547.8	21.2	108	230	213.0
Даланзадгад	2219689.7	2357685.8	106.2	393	856	217.8
Дүн	5820373.0	4239506.5	72.8	1052	2314	220.0

Эх сурвалж: Нийгмийн даатгалын хэлтсийн мэдээ

Нийгмийн даатгалын орлого, сая төгрөгөөр, оноор

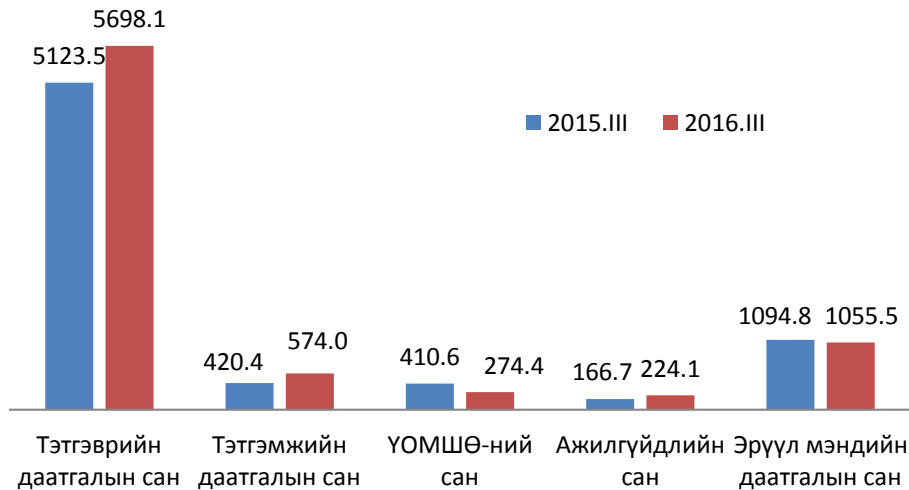

Сайн дурын даатгуулагчийн тоо, оноор

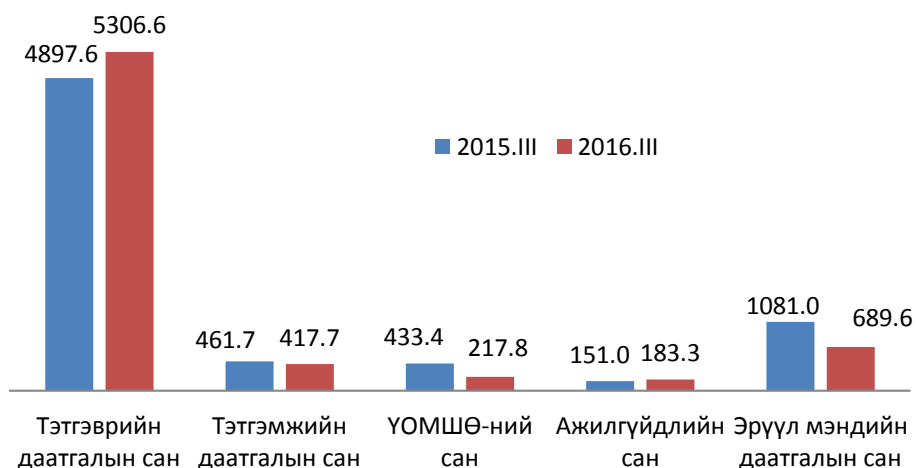
Нийгмийн даатгалын орлогын 72.8 хувийг тэтгэврийн даатгалын сан, 7.3 хувийг тэтгэмжийн даатгалын сан, 3.5 хувийг ҮОМШӨ-ний даатгалын сан, 2.9 хувийг ажилгүйдлийн даатгалын сан, 13.5 хувийг эрүүл мэндийн даатгалын санг тус тус бүрдүүлсэн байна.

Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, төрлөөр, сая.төг
(оны эхний 3 сарын байдлаар)

Нийгмийн даатгалын зарлагын 77.9 хувийг тэтгэврийн даатгалын сан, 6.1 хувийг тэтгэмжийн даатгалын сан, 3.2 хувийг ҮОМШӨ-ний даатгалын сан, 2.7 хувийг ажилгүйдлийн даатгалын сан, 10.1 хувийг эрүүл мэндийн даатгалын сангуудад тус тус зарцуулсан байна.

Нийгмийн даатгалын сангийн зарлага, төрлөөр, сая.төг
(оны эхний 3 сарын байдлаар)

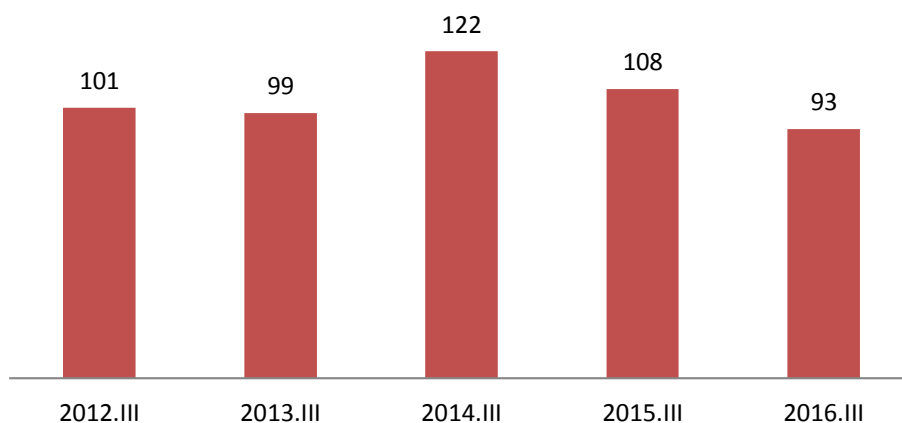
Эх сурвалж: Нийгмийн даатгалын хэлтсийн мэдээ

Гэмт хэрэг

2016 оны эхний 3 сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд гэмт хэрэг 93 гарсан нь өмнөх оны мөн үеэс 15 хэргээр буюу 13.9 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна. Оны эхний 3 сард гарсан нийт гэмт хэргийн илрүүлэлт 70.0 хувьтай байна.

Аймгийн хэмжээнд гарсан нийт гэмт хэргийн тоо, оноор

Өмнөговь аймгийн сумдад 2016 оны эхний 3 сард үйлдэгдсэн гэмт хэрэг, зөрчил

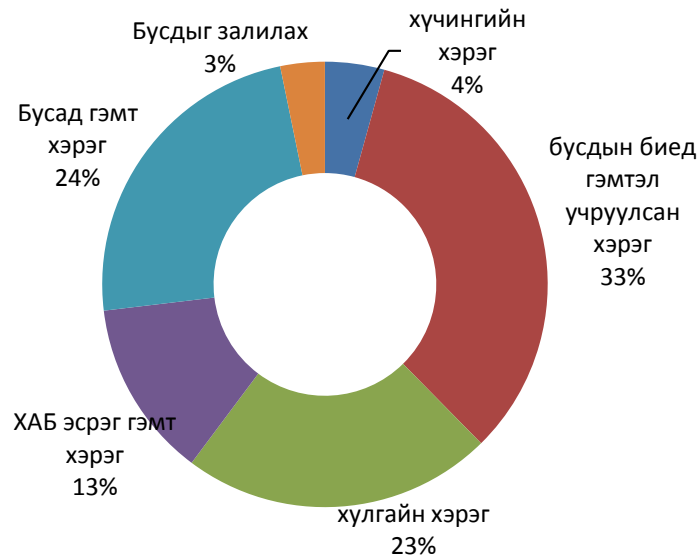
	Бүх хэрэг		Хууль зөрчил																
			Хүчин		Танхай		Бусдын биед гэмтэл учруулах		Хулгай				ХАБ эсрэг хэрэг		Бусдыг залилах		Бусад хэрэг		
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	
Баяндалай	3	1					1							2	1				
Баян-Овоо	1	3					1	1							1				1
Булган	4	1					1		1			1						2	
Гурвантэс	21	15		2	1		5	4		1				1				14	8
Мандал-Овоо	3	1			1	1			1									1	
Манлай	3	2					2					2						1	
Номгон	5						5												
Ноён	1	2						1										1	1
Сэврэй	1													1					
Ханбогд	10	11					4	3		2				1	3			5	3
Ханхонгор	7	3					1	1			2	1	3					1	1
Хүрмэн	2	2						2										2	
Цогт-Овоо	2	2					1							1	2				
Цогтцэций	19	17		1			5	8	3	5	2			1	1	1		7	2
Даланзадгад	26	33	1	1			9	11	2	9				4	4	1	3	9	5
ДҮН	108	93	1	4	2	1	35	31	7	17	4	4	14	12	2	3	43	21	

Эх сурвалж: Аймгийн цагдаагийн газрын мэдээгээр

Тайлбар:

ХАБ-Хөдөлгөөний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг

Аймгийн хэмжээнд гарсан нийт гэмт хэрэг төрлөөр эзлэх хувиар

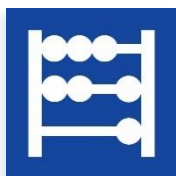
Оны эхний 3 сарын байдлаар захиргааны зөрчлийн мэдээллээр Саатуулагдсан хүний тоо 195 байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 52.1 хувиар, баривчлуулсан хүний тоо 14 байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 77.8 хувиар, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрхээ хасуулсан жолооч 119 байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 32.4 хувиар тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

Захиргааны хариуцлагын тухай хуулиар арга хэмжээ авагдсан хүний тоо 2732 болж өмнөх оны мөн үеэс 2.3 хувиар буурч, торгуулийн хэмжээ 4.7 дахин өссөн байна.

Захиргааны зөрчлийн мэдээлэл

№	Үзүүлэлтүүд	Хэмжих нэгж	2014.III	2015.III	2016.III	2016/2015 %
1	Саатуулагдсан хүн	тоо	665	407	195	47.9
2	Баривчлуулсан хүн	тоо	84	63	14	22.2
3	Тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасагдсан жолооч	тоо	109	176	119	67.6
4	Захиргааны хариуцлагын тухай хуулиар арга хэмжээ авагдсан	Хүн	2649	2797	2732	97.7
		Сая.төг	19.8	26.9	126.9	471.7

Эх сурвалж: Аймгийн цагдаагийн газрын мэдээгээр

Үнэ Хэрэглээний үнийн индекс

Хэрэглээний үнийн индекс гэдэг нь хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг хэмждэг үзүүлэлт юм.

Өмнөговь аймгийн хэрэглээний үнийн индекс

Барааны бүлгээр	2016-03	2016-03	2016-03
	2015-03	2015-12	2016-02
Ерөнхий индекс	101.5	101.3	100.6
01.Хунсний бараа, согтууруулах бус ундаа	96.4	105.8	103.0
02.Согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис	96.6	100.4	100.0
03. Хувцас, бөс бараа, гутал	102.4	99.5	99.6
04.Орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад тулш	98.8	101.0	100.0
05.Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	101.3	101.1	100.5
06. Эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	111.1	111.1	100.1
07.Тээвэр	100.0	97.2	100.0
08.Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	100.0	100.0	100.0
09.Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	104.0	100.0	100.0
10.Боловсролын үйлчилгээ	132.5	100.0	100.0
11.Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	95.8	100.0	100.0
12.Бусад бараа, үйлчилгээ	102.3	100.7	100.2

Хэрэглээний үнийн индекст нөлөөлсөн бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлт

Бараа, үйлчилгээний бүлэг	Үнийн өөрчлөлт %	Дэд бүлэг, зарим барааны үнийн өөрчлөлт
Эм,тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	11.1	Энэ бүлгийн өсөлтөд амбулаторийн үйлчилгээний тарифын үнэ нэмэгдсэн нь нөлөөлжээ.
Хувцас, бөс бараа, гутал	2.4	Энэ бүлгийн бүх төрлийн хувцас 3.6 хувь, хөвөн бөс бараа 11.3 хувиар өссөнтэй холбоотой байна.
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	4.0	Чөлөөт цаг,соёлын үйлчилгээ 20.6 хувиар өссөн нь нөлөөлжээ.
Бусад бараа, үйлчилгээ	2.3	Энэ бүлгийн өсөлтөд хувь хүнд хандсан үйлчилгээний үнэ 8.0 хувиар өссөн нь нөлөөлжээ.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний сумдын үнийн мэдээлэл / дундаж үнээр/

01.1.1 ТАЛХ, ГУРИЛ, БУДАА							
№	Бүтээгдэхүүний нэр	Гурвантэс	Манлай	Номгон	Ханбогд	Ханхонгор	Цогтцэций
1	Гурил, дээд зэрэг Алтан тариа ХК, савласан	1750	1800	1700	1717	1550	1567
2	Гурил, 1-р зэрэг Алтан тариа, задгай	1500		1500	1550	1433	
3	Гурил, 2-р зэрэг Алтан тариа, задгай	1000		1200	1000		
4	Гоймон, гадаад Макбур, 450 гр	1100		1500	1683	1500	1200
5	Гоймон, дотоод Алтан тариа ХК, нарийн, туузан	1000	1000	966	950	1133	933
6	Талх, аймгийн үйлдвэрийн , ш	1200	1200	1200	1200	1133	1000
7	Жигнэмэг, "Юбилейные" , 150-180 гр ,цайны, ОХУ	1200	1233	1133	1200	1267	1200
8	Цагаан будаа, задгай, кг, БНХАУ	2000	2300	2233	2533	2600	2433
9	Шар будаа, задгай, кг, БНХАУ		2150	1867	1867	2333	1800
01.1.7 ХҮНСНИЙ НОГОО							
10	Төмс, дотоод, кг	1500	1500	1567	1233	1200	1200
11	Лууван, кг, БНХАУ			1333	1667	1500	1133
12	Сонгино, кг, БНХАУ		1700	1833	1200	1800	1400
13	Өргөст хэмх, 720 гр, "Cucumber" шилтэй, дарсан, Вьетнам		2100		2250		2400
14	Алаг салат, 630 гр, савласан, "Газар шим" ХК	2300	2550	2333	2733	2400	2167
15	Сармис, 1 булцуу, БНХАУ	300	300	310	316.7	500	367
04. ОРОН СУУЦ, УС, ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ							
16	Цэвэр ус, гэр хороолол, 40 л	100	120	80	80	80	80
17	Хог хаягдал, гэр хорооллын 1 өрхийн , сард	3000	3500	3000	3000	3000	3000
18	Гэр хорооллын цахилгаан, 1 кВт, / 100-150 квт хэрэглээг авах/	131	108.2	125	112	120.4	121
07. ТЭЭВЭР							
19	Бензин, А-80, 1 литр	1570	1530	1600	1680		1620
20	Бензин, А-92, 1 литр	1760	1700	1800	1760		1870
21	Дизелийн түлш, 1 литр	1800	1780	1820	1900		1930

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Нэг кг алтан тариан гурилын үнэ, (сумдаар, 3 дугаар сард, төгрөгөөр)

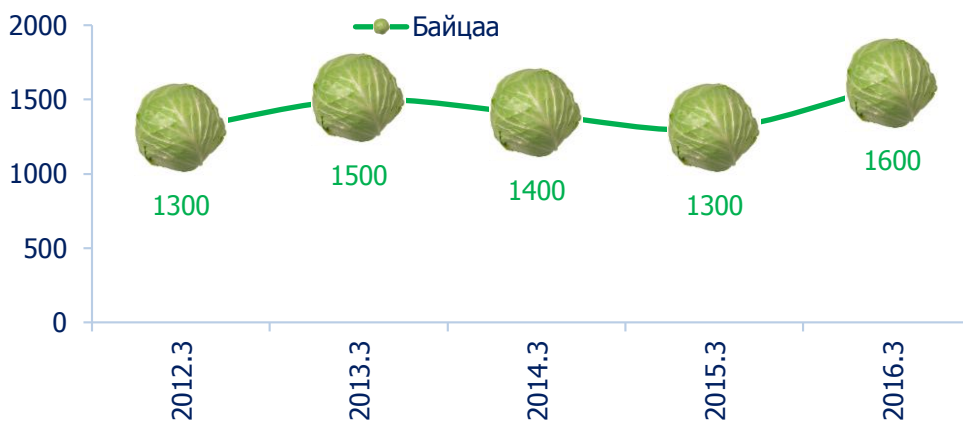
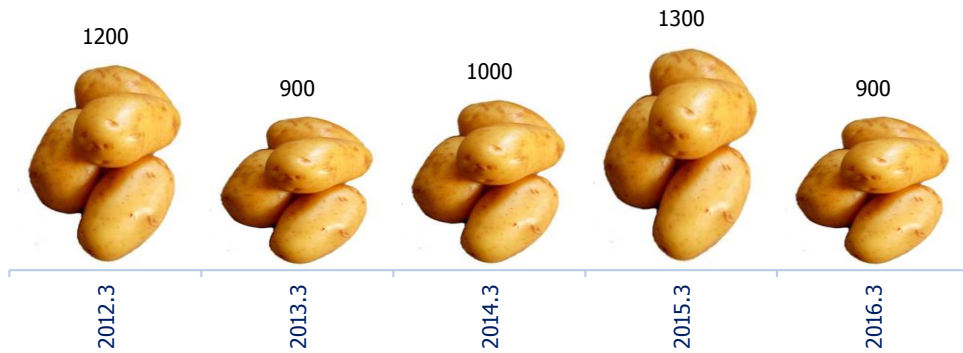

Гол нэрийн барааны үнэ, зэргэлдээх аймгуудаар

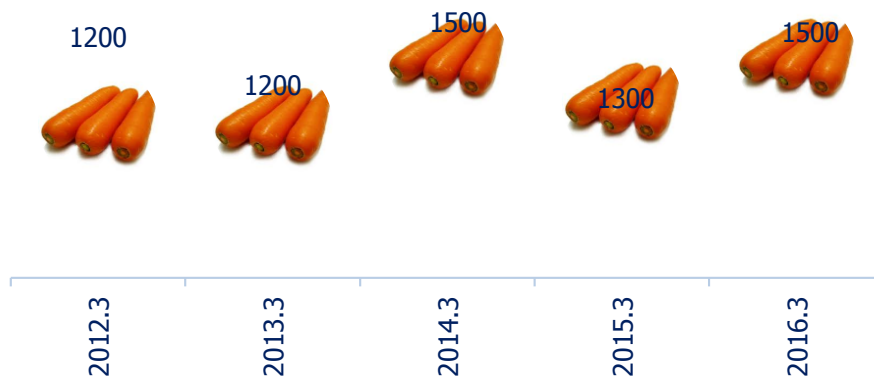
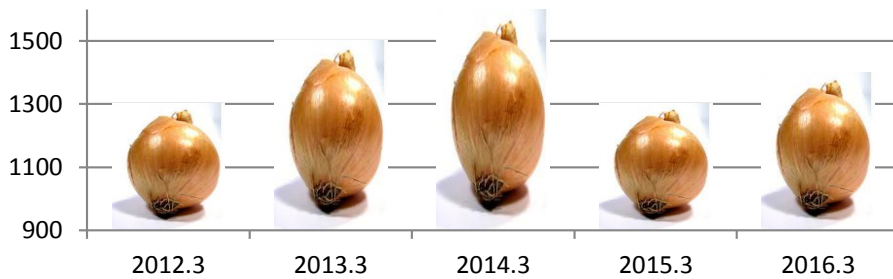
№	НЭРТӨРӨЛ	Өмнөговь	Дорноговь	Өвөрхангай	Дундговь
01.1.1 ТАЛХ, ГУРИЛ, БУДАА					
1	Гурил, дээд зэрэг	1433	1233	1500	1500
2	Гурил, 1-рээрэг	1183	1100	1250	1283
3	Гурил, 2-р зэрэг	950	900	1000	1017
4	Гоймон, 320 гр, "Алтан тариа" ХК, туузан	820	800	1100	800
5	Талх, орон нутгийн үйлдвэрийн, ш	967	700	1000	933
6	Гурилан боов, 0.5кг	2267	2250	1667	1483
7	Жигнэмэг, Юбилейные	1050	1000	1200	1033
8	Цагаан будаа, задгай, кг	2250	2100	2333	2217
9	Шар будаа, задгай, кг,	1867	1600	2000	1883
01.1.2 МАХ, МАХАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН					
10	Хонины мах, кг	5500	4900	4800	5433
11	Үхрийн мах, кг		7000	6000	
12	Адууны мах, кг	5250	4900	4000	4167
13	Ямааны мах	4650	3900	3933	4167
14	Дотор мах, цувдай, цусгүй	3250	3000	1000	1000
15	Хиам, чанасан, 1кг	6600	6500	8500	7333
06.1 ЭМ, ТАРИА, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЭЛ					
16	Парацетамол, 10ш, Моносфарм	333	317	200	300
17	Ампциллин, 500 мг, 10ш	1477	1167	1500	1400
18	Витамин "С", үрлэн, савласан, 50ш	300	217	250	250
19	Хлорфенамен, Монос	1200	1217	1000	1100
20	Пенициллин, тариагаар, 1 сая	300	383	210	460
21	Хөвөн, 50гр, боодолтой, дотоод	1200	1200	867	1200
04.2.1 ОРОН СУУЦНЫ УРСГАЛ ЗАСВАРЫН БАРАА, МАТЕРИАЛ					
22	Цагаан тосон будаг, 1 л, байшинтай, БНХАУ	4500	3500	3500	3167
23	Цемент, 1 уут, БНХАУ	9000	11000	10667	10000
24	Вакуум цонхны 1м.кв-ын үнэ, 2 давхар шилтэй, хуванцар хүрээтэй	85000	65000	80000	85000
25	Хадаас, 100 гр, 70 мм	400	300	300	300
26	Монгол гэрийн модон хаалга, хээгүй	170000	180000	186667	
04.3.4 ОРОН СУУЦТАЙ ХОЛБОГДСОН БУСАД ЗАРДАЛ					
27	Халаалт, 1м2	334.4	385	660	300
04.4.1 СУУЦНЫ ЦАХИЛГААН ХАНГАМЖТАЙ ХОЛБОГДСОН ЗАРДЛУУД					
28	Орон сууцны цахилгаан, 1 кВт	112.6	112.6	112.6	112.6
29	Гэр хорооллын цахилгаан, 1 кВт	112.6	112.6	112.6	112.6
04.4.2 ХАТУУ ТҮЛШ					
30	Түлшний мод, шуудайгаар	2200	7000	5000	1867
31	Нүүрс, 1 шуудай, 40 кг	640	6500	3000	2000
07.2.2 ШАТАХ, ТОСЛОХ МАТЕРИАЛ					
32	Бензин, А-80, 1 литр	1550	1,470	1500	1500
33	Бензин, А-92, 1 литр	1730	1,650	1660	1677
34	Дизелийн түлш, 1 литр	1780	1,720	1760	1760
07.3.2 АВТО ЗАМЫН ЗОРЧИГЧ ТЭЭВРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ					
35	Хот доторх таксины хөлс, 1 км	2000	700	2000	1000
36	УБ-АЙМГИЙН төвийн таксины хөлс, нэг талдаа	22900	18000	18333	13000

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Нэг кг хүнсний ногооны дундаж үнэ, 2012-2016 оны 3-р сарын байдлаар

Сонгино

Хүнсний гол нэрийн бараа, бүтээгдэхүүний дундаж үнэ,
2016 оны 3-р сарын 30-ний байдлаар, аймгаар

Аймаг	1-р зэргийн гурил, кг			Хонины мах, кг			Үхрийн мах,кг			Ямааны мах,кг		
	III.16	III.23	III.30	III.16	III.23	III.30	III.16	III.23	III.30	III.16	III.23	III.30
Нэр												
БӨ	780	780	780	4 500	4 500	4 500	4 000	4 500	4 000	4 000	4 000	4 000
ГО	1 300	1 300	1 300	5 500	5 000	5 000	5 500	5 500	5 500	4 500	4 500	4 500
ЗА	1 150	1 150	1 150	5 500	5 500	5 500	6 500	6 500	6 500	4 500	4 500	4 500
УВ	1 000	1 000	1 000	5 333	5 500	5 500	5 000	5 000	5 000	3 200	3 200	3 200
ХО	1 500	1 500	1 500	6 000	6 000	5 000	6 000	6 000	5 000	4 500	4 500	4 000
АР	1 250	1 250	1 250	5 000	5 000	5 500	5 300	5 300	6 000	3 800	3 800	3 800
БХ	1 300	1 300	1 300	5 000	4 500	4 500	6 000	5 800	5 800	3 800	3 500	3 500
БУ	1 500	1 500	1 500	4 500	5 500	5 500	5 500	7 000	7 000	3 500	4 500	4 500
ОР	1 100	1 100	1 100	6 300	6 400	6 500	6 667	6 333	6 833	4 500	4 500	4 500
ӨВ	1 233	1 233	1 233	5 000	5 000	5 000	6 800	6 800	6 800	4 800	4 800	4 800
ХӨ	1 300	1 300	1 300	5 000	5 500	5 500	5 500	6 000	6 000	4 500	4 500	4 500
ГС	1 200	1 200	1 200	4 500	4 500	5 000	6 000	6 000	6 000	3 850	4 000	4 000
ДА	1 150	1 130	1 130	6 350	6 400	6 400	7 200	7 200	7 500	4 800	5 000	5 300
ДО	1 100	1 100	1 100	4 933	5 067	5 067	7 500	7 500	8 000	3 900	4 000	4 000
ДУ	1 300	1 300	1 300	5 500	5 500	6 000	-	-	-	4 500	4 500	4 800
ӨМ	1 217	1 217	1 217	5 500	5 500	5 500	-	-	-	4 650	5 000	5 000
СЭ	1 100	1 100	1 100	5 000	5 500	5 500	6 500	7 200	7 200	4 000	5 000	5 000
ТӨ	1 200	1 200	1 200	6 000	6 000	6 000	7 000	7 000	6 700	4 500	4 500	4 500
ДД	950	950	950	5 000	5 500	5 500	6 500	7 000	7 000	5 200	5 500	5 500
СҮ	1 250	1 250	1 250	5 000	5 000	5 000	6 000	6 500	6 500	4 500	4 500	4 500
ХЭ	1 200	1 200	1 200	4 500	4 500	4 500	6 000	7 500	7 500	3 000	4 500	4 500
	Элсэн чихэр, кг			Цагаан будаа, кг			Сүү, л					
Нэр	III.16	III.23	III.30	III.16	III.23	III.30	III.16	III.23	III.30			
БӨ	1 766	1 766	1 766	2 500	2 500	2 500	2 200	2 200	2 200			
ГО	1 800	1 800	1 800	2 200	2 200	2 200	3 000	3 000	3 000			
ЗА	1 800	1 800	1 800	2 300	2 300	2 300	3 000	3 000	3 000			
УВ	1 800	1 800	1 800	2 300	2 300	2 300	2 000	2 000	2 000			
ХО	1 900	1 900	1 900	2 200	2 200	2 200	2 000	2 000	2 000			
АР	1 600	1 600	1 600	2 400	2 400	2 400	2 500	2 500	2 500			
БХ	2 000	2 000	2 000	2 300	2 300	2 300	2 500	2 500	2 500			
БУ	1 800	1 800	1 800	2 500	2 500	2 500	2 000	2 000	2 000			
ОР	1 500	1 500	1 500	2 267	2 267	2 267	1 800	1 800	1 500			
ӨВ	1 800	1 800	1 800	2 333	2 333	2 333	2 500	2 500	2 500			
ХӨ	1 800	1 800	1 800	2 400	2 400	2 400	1 800	2 000	2 000			
ГС	1 500	1 500	1 600	2 200	2 200	2 300	1 400	1 400	1 500			
ДА	1 650	1 650	1 650	2 367	2 367	2 367	1 400	1 400	1 400			
ДО	1 500	1 500	1 500	2 100	2 100	2 100	2 000	2 000	2 000			
ДУ	1 650	1 650	1 650	2 250	2 250	2 250	2 500	2 500	2 500			
ӨМ	1 933	1 933	1 933	2 100	2 100	2 250	-	-	3 000			
СЭ	1 800	1 800	1 800	2 200	2 200	2 200	1 300	1 300	1 300			
ТӨ	1 500	1 500	1 500	2 300	2 300	2 200	1 800	1 700	1 700			
ДД	1 700	1 700	1 700	2 200	2 200	2 200	1 500	1 500	1 300			
СҮ	1 600	1 600	1 600	2 150	2 150	2 150	2 300	2 000	2 000			
ХЭ	1 500	1 500	1 500	2 200	2 300	2 300	1 800	1 800	1 800			

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Ноолуурын үнэ, 2016 оны 3 -р сарын 09-нөөс 30-ний байдлаар, аймгаар

Аймаг		Ноолуур, кг		Ноолуур, кг		Ноолуур, кг		Ноолуур, кг	
		Цагаан	Бор	Цагаан	Бор	Цагаан	Бор	Цагаан	Бор
Код	Нэр	III.09		III.16		III.23		III.30	
1	АР	45000	45000	45000	45000	45000	45000	45000	45000
2	БӨ	30000	30000	30000	30000	30000	30000	30000	30000
3	БХ	30000	30000	30000	30000	32000	32000	32000	32000
4	БУ	40000	40000	40000	40000	43000	43000	50000	50000
5	ГО	30000	30000	30000	30000	30000	30000	30000	30000
6	ДО	-	-	-	-	40000	40000	50000	50000
7	ДД	30000	30000	65000	65000	45000	35000	58000	58000
8	ДУ	53000	53000	35000	35000	35000	35000	35000	35000
9	ЗА	35000	35000	35000	35000	35000	35000	35000	35000
10	ӨВ	35000	35000	35000	35000	35000	35000	35000	35000
11	ӨМ	35000	35000	38000	38000	38000	36000	40000	38000
12	СҮ	45000	45000	45000	45000	48000	48000	55000	55000
13	СЭ	-	-	-	-	-	-	-	-
14	ТӨ	-	-	-	-	40000	40000	50000	50000
15	УВ	-	-	30000	30000	30000	30000	30000	30000
16	ХО	28000	23000	28000	23000	30000	25000	30000	25000
17	ХӨ	35000	35000	35000	35000	35000	35000	45000	45000
18	ХЭ	-	-	50000	50000	50000	50000	55000	55000
19	ДА	-	-	-	-	45000	45000	50000	50000
20	УБ*	40000	40000	47000	47000	45000	45000	55000	55000
21	ОР	50000	45000	50000	45000	50000	45000	52000	45000
22	ГС	-	-	30000	30000	40000	35000	45000	-

Жижиглэн худалдаалах бараа гүйлгээний мэдээ / мян.төг /

Үзүүлэлтүүд	2014	2015	2016	2016/2015
Даланзадгад сумын бараа гүйлгээ	524684.4	1097824.7	622871.3	56.7
Үүнээс Хүнсний	276431.0	501287	398769.4	79.5
Согтуурах ундаатай	103687.3	311000	105800	34.0
Нийтийн хоол	93206.1	198416.3	73345.9	37.0
Сумдын бараа гүйлгээ	982317.7	671205.4	1875827.6	279.5
Үүнээс Хүнсний бараа гүйлгээ	654034.4	354847.7	325676.4	91.8
Мэдээнд хамрагдсан дэлгүүрийн тоо	111	193	161	83.4
Орон нутгийн архины үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний борлуулалт	49361.8	88489.2	78946.3	89.2
Бараа гүйлгээ дүн	1556363.9	1857519.3	2577645.2	138.8

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Жижиглэн худалдаалах бараа гүйлгээ 2577.6 сая төгрөгт хүрч өнгөрсөн оны мөн үеэс 38.8 хувиар буюу 720.1 сая төгрөгөөр буурсан үзүүлэлттэй байна.

Гол нэрийн барааны нөөцийн мэдээ

Барааны нэр	Хэмжих нэгж	Тайлант сарын нөөцийн үлдэгдэл
Мах махан бүтээгдэхүүн	тонн	3.8
Үүнээс малын мах	тонн	3.0
Гурил	тонн	36.0
Үүнээс 2-р гурил	тонн	11.7
Цагаан будаа	тонн	25.3
Шар будаа	тонн	6.0
Гоймон	тонн	6.8
Жигнэмэг	тонн	3.7
Нарийн боов	тонн	4.8
Элсэн чихэр	тонн	13.8
Ёотон	тонн	3.2
Хатуу чихэр	тонн	5.0
Үүнээс чөмөгтэй чихэр	тонн	2.8
Зөөлөн чихэр	тонн	4.4
Архи	л	1897
Ногоон цай	тонн	2.8
Төмс	тонн	50.7
Хүнсний ногоо	тонн	42.8
Хүлээн авагчийн зай	мян.ш	3.5
Гар нүүрийн саван	мян.ш	7.7
Аж ахуйн саван	мян.ш	6.7
Дүнсэн тамхи	тонн	1.0
Янжуур	мян.х	1901.1
Шүдэнз	мян.х	6.7
Лаа	тонн	1.4
Хөвөн	тонн	2.8
Бризент	метр	790
Гэрийн эсгий	метр	3800
Хөвөн бөс бараа	метр	9306
Даалимба	метр	200
Ямбуу	метр	463
Торго	метр	4864
Угаалгын нунтаг	тонн	6.2
Давс	тонн	5.8
Ургамлын тос	мян,л	7.0
Мэдээнд хамрагдсан дэлгүүр	тоо	174

Эх сурвалж: Захиргааны статистик мэдээ

Хөдөө аж ахуй-Agriculture

Аймгийн хэмжээнд оны эхний төллөвөл зохих 845.4 мянган хээлтэгчийн 15,6 хувь нь буюу 131.5 мянган хээлтэгч төллөж, гарсан төл 99.9 хувьтай бойжиж байна. Мал төллөлт урьд оны энэ үеиээс 3813 толгой малаар буюу 3.0 хувиар өссөн байна.

	Төллөсөн хээлтэгч						Гарсан төл					
	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Баяндалай	8002	130	0	14	3230	4628	8002	130	0	14	3230	4628
Баян-Овоо	10039	233	0	40	5000	4766	10154	233	0	40	5040	4841
Булган	14797	266	0	26	8132	6373	14797	266	0	26	8132	6373
Гурвантэс	3997	213	0	1	473	3310	4019	213	0	1	478	3327
Мандал-Овоо	6490	570	163	11	2878	2868	6490	570	163	11	2878	2868
Манлай	20931	805	3	61	9384	10678	20931	805	3	61	9384	10678
Номгон	13884	311	0	0	3145	10428	13884	311	0	0	3145	10428
Ноён	1365	205	0	0	430	730	1365	205	0	0	430	730
Сэврэй	9453	320	3	13	3045	6072	9615	321	3	13	3057	6221
Ханбогд	5963	773	8	66	1975	3141	5963	773	8	66	1975	3141
Ханхонгор	9137	435	3	28	4220	4451	9137	435	3	28	4220	4451
Хүрмэн	4141	400	0	0	1800	1941	4141	400	0	0	1800	1941
Цогт-Овоо	16636	668	15	24	6466	9463	16858	668	15	24	6571	9580
Цогтцэций	4438	69	0	32	2161	2176	4438	69	0	32	2161	2176
Даланзадгад	2187	38	5	7	900	1237	2197	38	5	7	902	1245
Дүн	131460	5436	200	323	53239	72262	131991	5437	200	323	53403	72628

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

	Хорогдсон төл						Бойжсон төл					
	Бүгд	Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг	Бүгд	Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг
Баяндалай	0	0	0	0	0	0	8002	130	0	14	3230	4628
Баян-Овоо	0	0	0	0	0	0	10154	233	0	40	5040	4841
Булган	0	0	0	0	0	0	14797	266	0	26	8132	6373
Гурвантэс	0	0	0	0	0	0	4019	213	0	1	478	3327
Мандал-Овоо	0	0	0	0	0	0	6490	570	163	11	2878	2868
Манлай	0	0	0	0	0	0	20931	805	3	61	9384	10678
Номгон	0	0	0	0	0	0	13884	311	0	0	3145	10428
Ноён	0	0	0	0	0	0	1365	205	0	0	430	730
Сэврэй	0	0	0	0	0	0	9615	321	3	13	3057	6221
Ханбогд	0	0	0	0	0	0	5963	773	8	66	1975	3141
Ханхонгор	0	0	0	0	0	0	9137	435	3	28	4220	4451
Хүрмэн	76	0	0	0	51	25	4065	400	0	0	1749	1916
Цогт-Овоо	0	0	0	0	0	0	16858	668	15	24	6571	9580
Цогтцэций	0	0	0	0	0	0	4438	69	0	32	2161	2176
Даланзадгад	19	0	5	1	4	9	2178	38	0	6	898	1236
Дүн	95	0	5	1	55	34	131896	5437	195	322	53348	72594

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Мал төллөлт				
Малын төрлөөр	Урьд оны энэ үеийн төллөлт	2016 он төллөсөн	Хувь	
			Төллөлтийн хувь	2016/2015
Ингэ	3174	5436	13.68	171.3
Гүү	39	200	0.863	512.8
Үнээ	279	323	4.26	115.8
Эм хонь	46546	53239	27.82	114.4
Эм ямаа	77609	72262	12.38	93.1
Бүгд	127647	131460	15.55	103.0

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

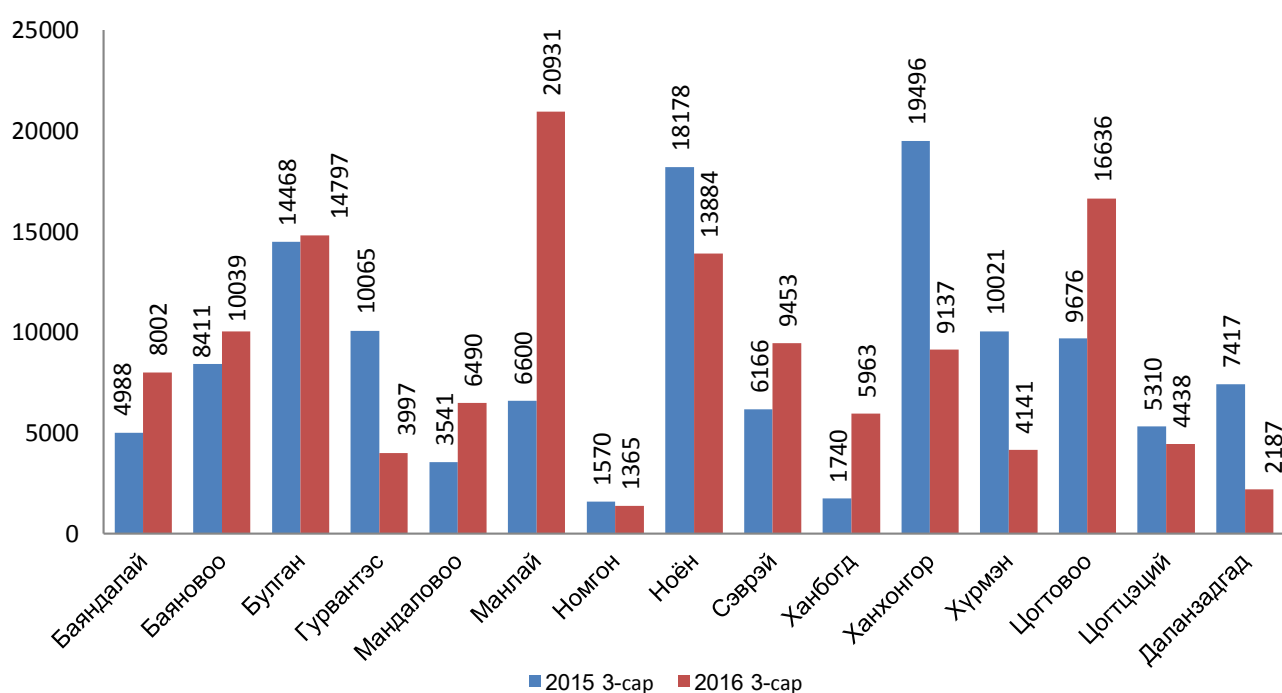
Төл бойжилт төлийн төрлөөр

Малын төрлөөр	Урьд оны энэ үеийн бойжсон төл	2016		Хувь	
		Хорогдсон	Бойжиж байгаа	Бойжилтын %	2016/2015
Ботго	3174	0	5437	100.0	171.3
Унага	39	5	195	97.5	500.0
Тугал	279	1	322	99.7	115.4
Хурга	46608	55	53348	99.9	114.5
Ишиг	78007	34	72594	100.0	93.1
Бүгд	128107	95	131896	99.9	103.0

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Мал төллөлтийг сумдаар үзүүлбэл				
Сумын нэр	Урьд оны энэ үеийн төллөлт	2016		
		Төллөсөн	Төллөлтийн хувь	2016/2015
Баяндалай	4988	8002	11.7	160.4
Баян-Овоо	8411	10039	22.1	119.4
Булган	14468	14797	25.6	102.3
Гурвантэс	10065	3997	6.2	39.7
Мандал-Овоо	3541	6490	12.2	183.3
Манлай	6600	20931	35.5	317.1
Ноён	1570	1365	1.4	86.9
Номгон	18178	13884	30.3	76.4
Сэврэй	6166	9453	16.7	153.3
Ханбогд	1740	5963	10.6	342.7
Ханхонгор	19496	9137	12.3	46.9
Хүрмэн	10021	4141	7.3	41.3
Цогт-Овоо	9676	16636	45.2	171.9
Цогтцэций	5310	4438	12.0	83.6
Даланзадгад	7417	2187	6.3	29.5
ДҮН	127647	131460	15.5	103.0

Мал төллөлт /сумдаар/

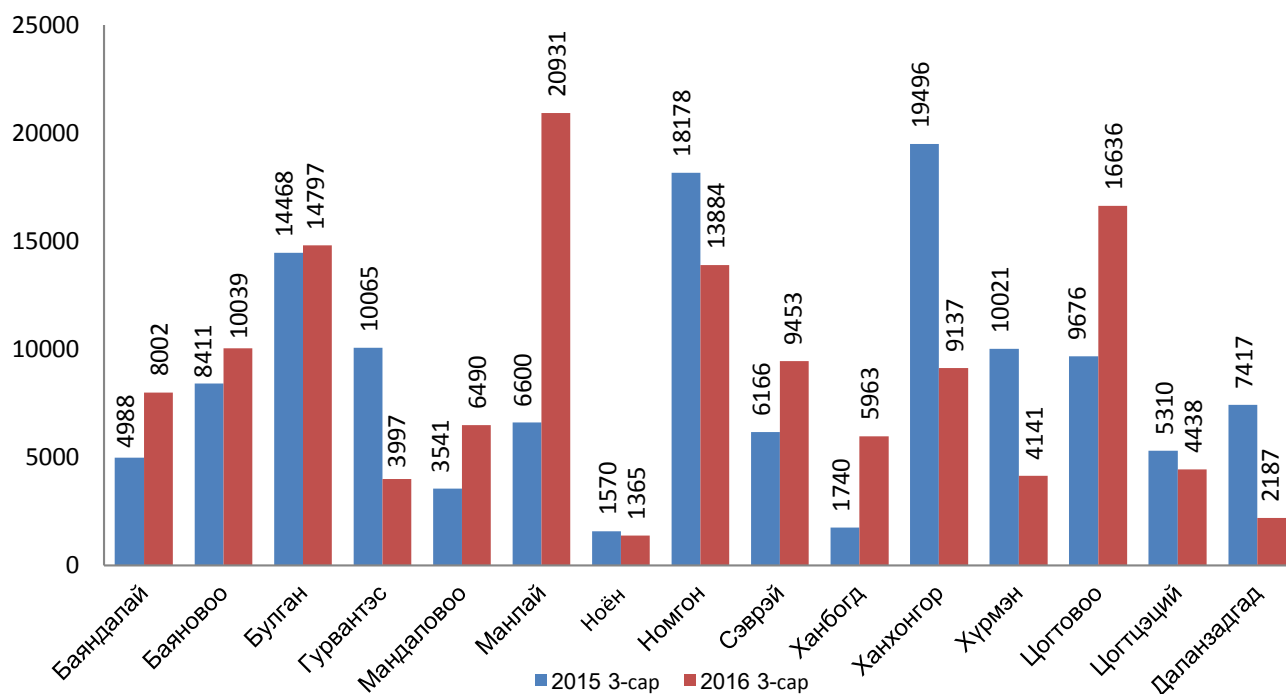

Төл бойжилт сумдаар үзүүлбэл

	Урьд оны энэ үеийн бойжсон төл	2016			2016 2015
		Хорогдсон	Бойжиж байгаа	Бойжилтын хувь	
Баяндалай	4988	0	8002	100.0	160.4
Баян-Овоо	8471	0	10154	100.0	119.9
Булган	14468	0	14797	100.0	102.3
Гурвантэс	10335	0	4019	100.0	38.9
Мандал-Овоо	3541	0	6490	100.0	183.3
Манлай	6605	0	20931	100.0	316.9
Ноён	1675	0	1365	100.0	81.5
Номгон	18178	0	13884	100.0	76.4
Сэврэй	6166	0	9615	100.0	155.9
Ханбогд	1740	0	5963	100.0	342.7
Ханхонгор	19496	0	9137	100.0	46.9
Хүрмэн	10038	76	4065	98.2	40.5
Цогт-Овоо	9718	0	16858	100.0	173.5
Цогтцэций	5310	0	4438	100.0	83.6
Даланзадгад	7378	19	2178	99.1	29.5
ДҮН	128107	95	131896		

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Төл бойжилт / Сумдаар/

2016 оны эхний 03 сарын байдлаар төл бойжилт 99.9 хувьтай, сумдын хувьд мал төллөлт урьд мөн үетэй харьцуулахад Баяндалай, Баян-Овоо, Булган, Манлай, Сэврэй, Ханбогд, Цогт-Овоо сумдуудад өссөн үзүүлэлттэй байна.

Том малын зүй бус хорогдол

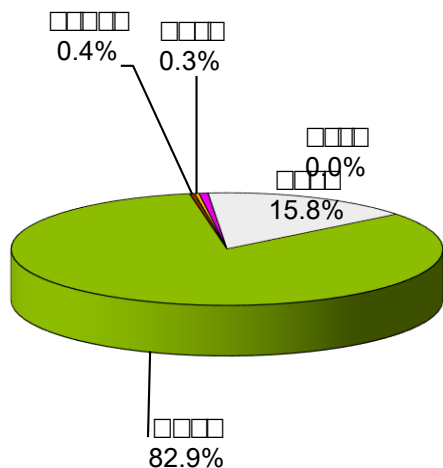
Том малын зүй бус хорогдол 2123 толгой байгаа нь урьд оны мөн үеэс 1585 толгойгоор өссөн үзүүлэлттэй байна.

Сумын нэр	Хорогдсон том мал						Үүнээс: өвчнөөр					
	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Баяндалай	319	0	3	0	43	273	0	0	0	0	0	0
Баян-Овоо	21	0	0	0	6	15	0	0	0	0	0	0
Булган	83	0	0	0	44	39	0	0	0	0	0	0
Гурвантэс	28	4	0	0	0	24	2	2	0	0	0	0
Мандал-Овоо	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Манлай	10	3	0	0	2	5	0	0	0	0	0	0
Номгон	343	1	0	0	9	333	0	0	0	0	0	0
Ноён	19	0	0	0	3	16	0	0	0	0	0	0
Сэврэй	422	0	2	0	40	380	0	0	0	0	0	0
Ханбогд	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ханхонгор	55	0	0	0	25	30	0	0	0	0	0	0
Хүрмэн	640	0	0	10	124	506	11	0	0	0	5	6
Цогт-Овоо	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Цогтцэций	6	0	0	0	4	2	0	0	0	0	0	0
Даланзадгад	177	0	2	4	35	136	10	0	0	0	1	9
Дүн	2123	8	7	14	335	1759	23	2	0	0	6	15

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУС ХОРОГДОЛ				
Малын төрөл	2015 оны хорогдол	2016 оны хорогдол	ОЭ малд эзлэх %	2016/2015
Тэмээ	6	8	0.007	133.3
Адуу	8	7	0.009	87.5
Үхэр	4	14	0.075	0.0
Хонь	113	335	0.075	296.5
Ямаа	407	1759	0.13	432.2
БҮГД	538	2123	0.1	394.6

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Хорогдлыг сумдаар үзүүлбэл				
Малын төрөл	2015 оны хорогдол	2016 оны хорогдол	ОЭ малд эзлэх %	2016/2015
Баяндалай	50	319	0.2	638.0
Баян-Овоо	28	21	0.0	75.0
Булган	33	83	0.1	251.5
Гурвантэс	43	28	0.0	0.0
Мандал-Овоо	0	0	0.0	0.0
Манлай	131	10	0.0	7.6
Номгон	0	343	0.1	0.0
Ноён	0	19	0.0	0.0
Сэврэй	137	422	0.3	308.0
Ханбогд	0	0	0.0	0.0
Ханхонгор	0	55	0.0	0.0
Хүрмэн	3	640	0.5	21333.3
Цогт-Овоо	0	0	0.0	0.0
Цогтцэций	0	6	0.0	0.0
Даланзадгад	113	177	0.225	156.6
Дүн	538	2123	0.1	395

Хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний үнэ

Малын үнэ		Өмнөх оны мөн үе	Нэг толгойн үнэ /төгрөг/	2016 2015
Нас гүйцсэн	Ат	1250000	965000	77.2
	Ингэ	1250000	750000	60.0
Өсвөр насны	Эр шилбэ	750000	520000	69.3
Нас гүйцсэн	Соёолон үрээ	800000	600000	75.0
	Соёолон гүү	800000	466667	58.3
Өсвөр насны	Шүдлэн үрээ	587500	450000	76.6
	Шүдлэн байдас	500000	500000	100.0
Нас гүйцсэн	Эр хонь	194166	142857	73.6
	Эм хонь	156666	111000	70.9
Өсвөр насны	Эр төлөг	127500	85000	66.7
Нас гүйцсэн	Эр ямаа	143333	98461	68.7
	Эм ямаа	123333	81000	65.7
ХАА-н бусад бүтээгдэхүүн				
Тэмээний мах		4750	3825	80.5
Ингэний сүү		2366	2363	99.9
Богийн сүү		2750	2750	100.0
Өндөг		457	426	93.2
Ноос ноолуур,арьс шир				
Цагаан ноолуур		43000	39286	91.4
Бор ноолуур		42000	37571	89.5
Адууны дэл		0	3000	0.0
Адууны сүүл		0	0	0.0
Тэмээний шир		16800	14714	87.6
Адууны шир		31000	22142	71.4
Хониний нэхий		2375	777	32.7
Ямааны арьс		15727	9785	62.2
Хүнсний ногоо				
Сонгино		1780	1729	97.1
Сармис		3833	3000	78.3
Өргөст хэмх		3000	4633	154.4
Улаан лооль		5000	4150	83.0

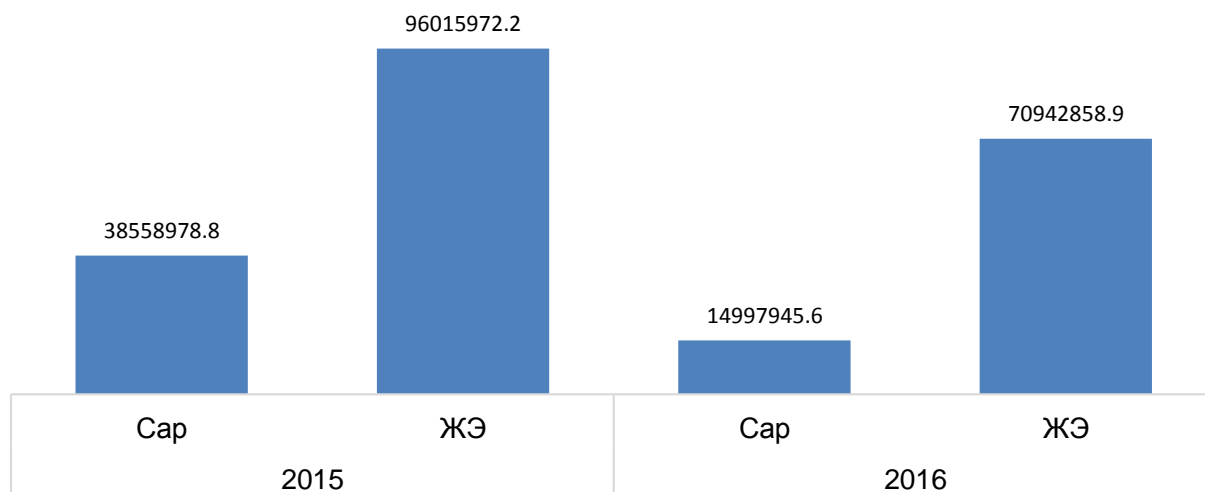
Аж үйлдвэр-Industry

Аж үйлдвэрийн салбарт 2016 оны эхний 3 сарын байдлаар 72601.2 сая төгрөгийн нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 89686.6 сая төгрөгийн борлуулалт хийгджээ.

Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн
2016 оны эхний 3 сарын гүйцэтгэл

Салбар	Нийт бүтээгдэхүүн (мян.төг)				
	2015		2016		2016
	Сар	ЖЭ	Сар	ЖЭ	2015
Нийт дүн	39073337.9	97511278.3	15538977	72601152.7	39.8
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	38558978.8	96015972.2	14997945.6	70942858.9	38.9
Нүүрс олборлолт	38558978.8	96015972.2	14997945.6	70942858.9	38.9
Боловсруулах аж үйлдвэр	121501.7	342001.5	104705.8	363513.6	86.2
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	116701.7	334089.3	104705.8	363513.6	89.7
Мах, загас, жимс, ногоо, өөх, тос боловсруулалт	19318	95156	43814	128332	226.8
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	14621	23566.1	3000	7750	20.5
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	46670	126878	39430	148488	84.5
Ундаа үйлдвэрлэл	36092.7	88489.2	18461.8	78943.6	51.2
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	4800	7912.2	0	0	0
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж	392857.4	1153304.6	436325.6	1294780.2	111.1
Цахилгаан, хий, дулаан үйлдвэрлэл	330002.8	966657.5	344850.5	1046695.2	104.5
Ус ариутгал, усан хангамж	62854.6	186647.1	91475.1	248085	145.5

Нүүрс олборлолт /мян.төг/

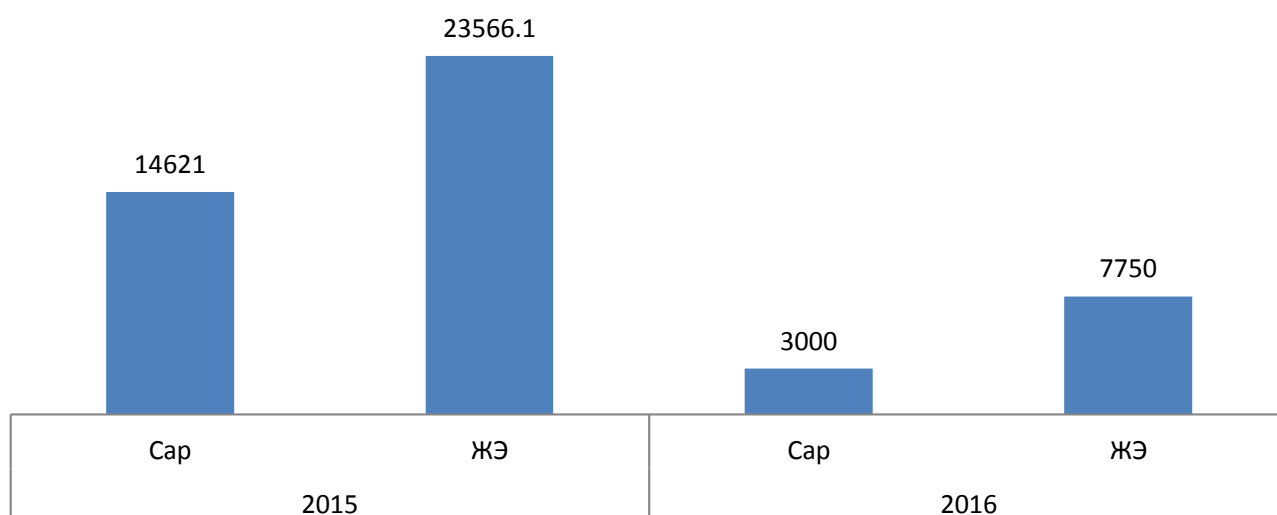

ЖЭ* - Жилийн эхнээс өссөн дүн

Аж үйлдвэрийн борлуулалтын 2016 оны эхний 3 сарын гүйцэтгэл

Салбар	Аж үйлдвэрийн борлуулалт (мян.төг)				
	2015		2016		<u>2016</u>
	Сар	ЖЭ	Сар	ЖЭ	<u>2015</u>
1	2	3	4	5	6
Нийт дүн	39315737	105936187	49751384.6	89686611.8	126.5
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	38721541.9	104306080.9	49191575.8	87973318.6	127.0
Нүүрс олборлолт	38721541.9	104306080.9	49191575.8	87973318.6	127.0
Боловсруулах аж үйлдвэр	201337.7	476801.5	123483.2	418513	61.3
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	196537.7	468889.3	123483.2	418513	62.8
Мах, загас, жимс, ногоо, өөх, тос боловсруулалт	99154	229956	62591.4	183331.4	63.1
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	14621	23566.1	3000	7750	20.5
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	46670	126878	39430	148488	84.5
Ундаа үйлдвэрлэл	36092.7	88489.2	18461.8	78943.6	51.2
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	4800	7912.2	0	0	0
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж	392857.4	1153304.6	436325.6	1294780.2	111.1
Цахилгаан, хий, дулаан үйлдвэрлэл	330002.8	966657.5	344850.5	1046695.2	104.5
Ус ариутгал, усан хангамж	62854.6	186647.1	91475.1	248085	145.5

Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл /мян.төг/

ЖЭ* - Жилийн эхнээс өссөн дүн

БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ

Барилга угсралт, их засварын ажилд 2016 оны 1-р улиралд 3.5 тэрбум төгрөгийн гүйцэтгэл хийгдсэн байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 63.6 хувиар өссөн байна.

Барилга угсралт их засварын ажил /барилгын төрлөөр/

Код	Барилгын төрөл	МЯН.ТӨГ		Хувь
		Өмнөх он 2015	Тухайн он 2016	
1	Орон сууцны барилга	1655000.0	673209.1	40.68
4	Орон сууцны барилга, гарааш, үйлчилгээтэй	488305.2	-	-
16	Цэцэрлэг	-	1055516.7	-
17	Сургууль	-	500000.0	-
18	Соёлын	-	-	-
20	Конторын	-	306703.6	-
41	Бусад (бусад зам, талбайн ажил)	-	78950.0	-
20	Конторын	-	-	-
40	Далан, суваг, шугам	-	1000.0	-
17	Сургууль	-	890000.0	-
18	Соёлын	-	-	-
20	Конторын	-	-	-
12	Худалдаа, үйлчилгээний	-	-	-
1	Орон сууцны барилга	-	-	-
18	Соёлын	-	-	-
40	Далан, суваг, шугам	-	-	-
20	Конторын	-	-	-
16	Цэцэрлэг	-	-	-
34	Хатуу хучилттай авто зам	-	1000.0	-
		2143305.2	3506379.4	163.60

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

ТЭЭВЭР, ХАРИЛЦАА ХОЛБОО

Хуурай замын тээврээр 2016 оны 1-р улиралд 125.7 мян.тн ачаа, давхардсан тоогоор 207.02 мян.хүн зорчигч, тээвэрлэсэн нь өмнөх оны мөн үеэс тээсэн ачаа 39.4 хувь, зорчигчдын тоо 53.6 хувиар өсчээ. Тээврийн нийт орлого 5348.2 сая төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс 55.4 хувиар өсчээ.

Авто тээврийн үндсэн үзүүлэлтүүд

Үзүүлэлт	2015	2016	2015
			2016
Тээсэн ачаа мян.тн	90.2	125.7	139.4
Ачаа эргэлт мян.т.км	21565.7	25739.1	119.4
Тээсэн зорчигч мян.хүн	134.8	207.02	153.6
Үүнээс: дотоодод мян.хүн	126.7	207.02	163.4
Зорчигч эргэлт мян.хүн.км	18390.3	47322.4	257.3
Үүнээс: дотоодод мян.хүн.км	18390.3	47322.4	257.3
Тээврийн орлого сая.төг	3440.9	5348.2	155.4
Тээврийн ажиллагсад хүн	219	321	146.6

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Харилцаа холбооны салбарын үндсэн үзүүлэлт

	Хэмжих нэгж	Оны эхнээс		Тухайн сарынх		
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь
Нийт орлого	мян.төг	104517.5	102953	34599.5	35607.6	102.9
Үүнээс: хүн амын	мян.төг	23937.8	23937.8	23937.8	23937.8	100.0
Ажиллагсдын тоо	тоо	22	22	22	22	100.0
Телефон цэг бүгд	тоо	1072	1128	1072	1128	105.2
Үүнээс: айл өрхийн	тоо	584	584	584	584	100.0

Эх сурвалж: Аймгийн Цахилгаан Холбоо ХК-ийн мэдээ

Холбооны нийт орлого 102.9 сая төгрөгт хүрч төлөвлөгөө 1.53 хувиар тасарсан дүнтэй байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үеэс 4.5 хувиар буурсан байна.

АМЬДАРЧ БУЙ ОРЧИН

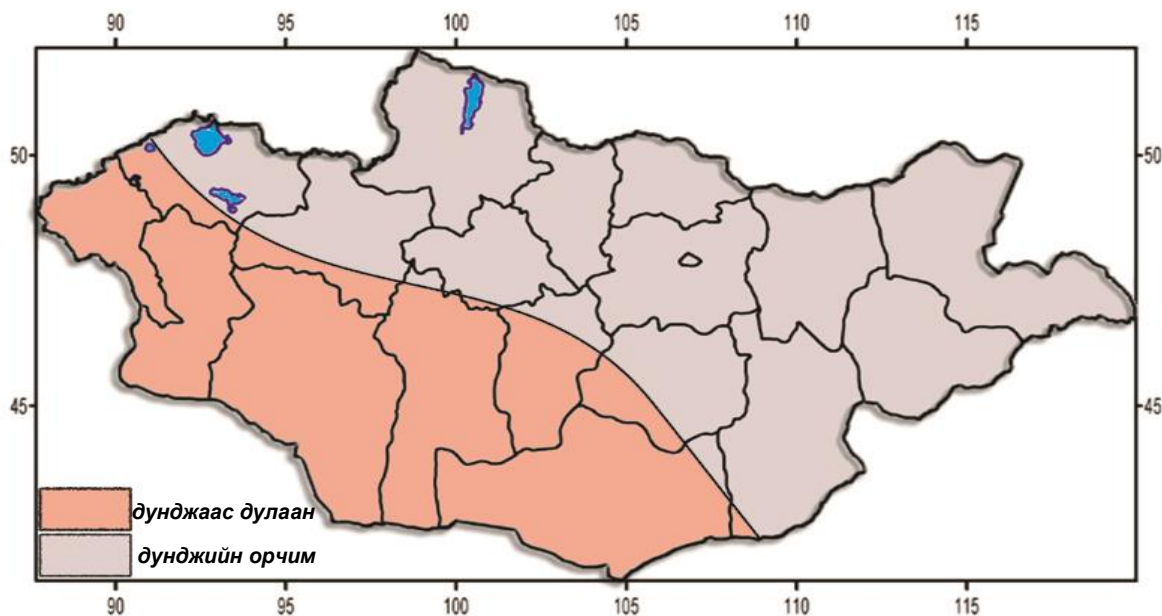
Даланзадгад сумын 2016 оны 03 дугаарсарын агаарын дундаж температур 0.6°C байв. Энэ нь олон жилийн дундажтай харьцуулахад 5.2°C-аар дулаан, өмнөх оны 03 дугаар сартай харьцуулахад 0.8°C-аар хүйтэнбайлаа. Сарын агаарын үнэмлэхүй их температур 18.3°C, үнэмлэхүй бага температур нь -18.4°C байсан байна.Харьцангуй чийгийн дундаж 28 %, салхины дундаж хурд 4.1м/сек, үнэмлэхүй их хурд 22м/сек байсан ба энэ сард 0.0мм хур тунадас орсон байна.

2016 ОНЫ 02 ДУГААР САРЫН АГААРЫН БОХИРДЛЫН САРЫН ДУНДАЖ МЭДЭЭ

Бодисын нэр	Стандарт хэмжээ мг/м ³	Хийсэн ажиглалтын тоо	Агаарт байсан дундаж хэмжээ мг/м ³	Стандарт хэмжээнээс давсан тохиолдол	Хамгийн их хэмжээ мг/м ³
Хүхэрлэгхий /SO ₂ /	0.450	66	0.025	"	0.267
Азотындавхас рисэл /NO ₂ /	0.085	66	0.031	1	0.089
Тоосжилт /PM 10/	0.100	9	0.593	6	0.593
Тоосжилт / Pm 2,5/	0.050	9	0.206	6	0.206

2016 ОНЫ 04 ДҮГЭЭР САРЫН ЦАГ АГААРЫН УРЬДЧИЛСАН МЭДЭЭ

Говийн нутаг. Энэ сард агаарын дундаж температур өмнөд говиор 7-12 градус, бусад нутгаар 3-8 градус дулаан байх ба Өмнөговийн ихэнх нутаг, Дундговийн баруун хэсгээр уур амьсгалын дунджаас 1.0-1.5 градусаар дулаан, бусад нутгаар дунджийн орчим байна (**1дүгээр зураг**).

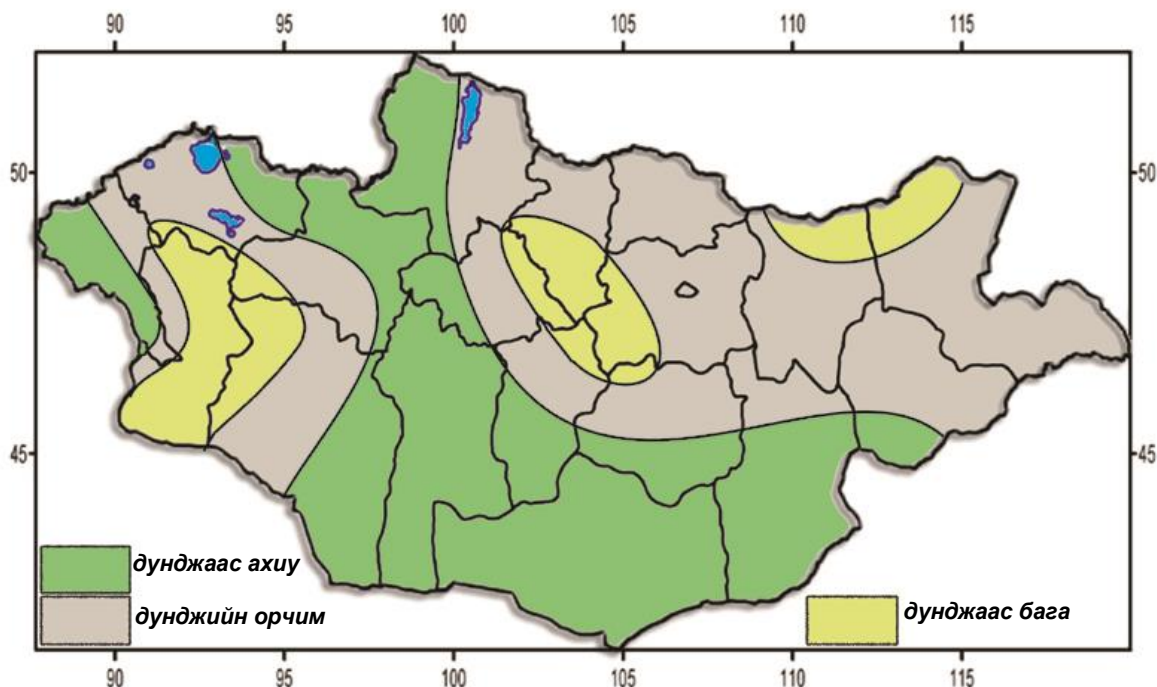

1 дүгээр зураг. 4 дүгээр сарын агаарын температурын урьдчилсан төлөв

Нэгдүгээр арав хоногийн эхэн болон сүүлч, хоёдугаар арав хоногийн дунд үеэр хүйтэрч ихэнх нутгаар шөнөдөө 5-10 градус хүйтэн, өдөртөө 6-11 градус дулаан байна. Гуравдугаар арав хоногийн сүүлчээр хүйтэрнэ. Харин нэг болон гуравдугаар арав хоногийн дунд үеэр бүх нутгаар харьцангуй

дулаарч шөнөдөө 3-8 градус, өдөртөө 18-23 градус дулаан байна. Бусад хугацаанд ихэнх нутгаар шөнөдөө 3 градус хүйтнээс 2 градус дулаан, өдөртөө 13-18 градус дулаан байна.

Энэ сард орох хур тунадасны хэмжээ нь Дундговь, Дорноговийн хойд хэсэг, Говь-Сүмбэрийн нутгаар уур амьсгалын дунджийн орчим, бусад нутгаар уг дунджаас ахиу байх төлөвтэй (**2 дугаар зураг**)

2 дугаар зураг. 4 дүгээр сард орох хур тунадасны урьдчилсан төлөв

Нэгдүгээр арав хоногийн эхээр нутгийн хойд хэсгээр, сүүлчээр нь зарим газраар цас, хоёр ба гуравдугаар арав хоногийн сүүлчээр зарим газраар, гуравдугаар арав хоногийн дунд үеэр нутгийн хойд хэсгээр хур тунадас орох төлөвтэй.

Нэг ба хоёрдугаар арав хоногийн эхээр Арц Богдын өвөр хоолойгоор 14-16 м/с, нэгдүгээр арав хоногийн сүүлч, хоёр, гуравдугаар арав хоногийн дунд үе болон сүүлчээр зарим газраар 18-20 м/с, зарим үед Арц Богдын өвөр хоолойгоор 20-24 м/с хүртэл ширүүсч шороон болон цасан шуурга шуурах төлөвтэй.

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ҮЙЛДВЭРЛЭЛД ХЭРХЭН НӨЛӨӨЛӨХ ТУХАЙ

4 дүгээр сарын цаг агаарын урьдчилсан мэдээгээр агаарын дундаж температур нутгийн нутгийн баруун өмнөд хагаст дунджаас дулаан, бусад нутагт дунджийн орчим, хур тунадас ихэнх нутагт олон жилийн дунджийн орчим ба түүнээс бага, Хангай, Хөвсгөлийн уулархаг нутаг болон говийн нутгийн өмнөд хэсгээр дунджаас ахиу орох төлөвтэй байна.

4 дүгээр сард дулаан, тунадас ахиу орох төлөвтэй нутгаар бэлчээрийн ургамал эрт цухуйж, хөрс эрт гэсэж газар тариаланд таатай нөөлөлөхөөр байна. Түүнчлэн 4 дүгээр сард үе үе хүчтэй цасан болон шороон шуурга шуурч малын хариулга маллагаа болон төл хүлээн авахад хүндрэл учруулж болзошгүйг онцгой анхаарна уу.

**Материалыг
эмхэтгэсэн**

Ө.Мөнхжаргал
У.Хоролмаа
Ө.Номинчулуу
С.Цэвэлмаа
Т.Нямсамбуу

Эхийг бэлтгэсэн

Ө.Мөнхжаргал

Хянасан:

Э.Оюунмаам

*Үнэн зөв бүртгэл мэдээлэл
Үеийн үед түүх болж үлдэнэ
Үнэнд тулгуурласан бодлого
Үйлсийн тэнгэрт нар болж мандана*

Харилцах утас: 70533061, 70533439

E-mail хаяг umnugovi@nso.com
<http://umnugovi.ubseg.gov.mn/>

2016 оны 4 сарын 12